

COMISIA ELECTORALĂ CENTRALĂ A REPUBLICII MOLDOVA

str. Vasile Alecsandri nr. 119, MD 2012 Chișinău, Republica Moldova
tel. (+373 22) 251-451, fax (+373 22) 234-047
www.cec.md, e-mail: info@cec.md

proiect

CODUL DE CONDUITĂ privind desfășurarea și reflectarea campaniei electorale în cadrul alegerilor pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova din 20 octombrie 2024

Noi, concurenții electorali, pe de o parte, și reprezentanții mass-media, pe de altă parte, în conformitate cu art. 27 din Codul electoral nr. 325/2022, conștienți de importanța alegerilor pentru consolidarea unei societăți democratice, interesați de desfășurarea procesului electoral într-un mod democratic, ghidați de necesitatea depășirii climatului de neîncredere între concurenții electorali, recunoscând principiile egalității și nediscriminării stabilite de legislația națională și standardele internaționale, hotărâți să consolidăm garanțiile pentru desfășurarea unor alegeri libere și corecte, în procesul de desfășurare și reflectare a campaniei electorale pentru alegerile prezidențiale din 20 octombrie 2024, am convenit asupra următoarelor:

Art. 1. Obiectul de reglementare

Codul de conduită privind desfășurarea și reflectarea campaniei electorale **în cadrul alegerilor pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova din 20 octombrie 2024**, denumit în continuare cod, reglementează normele de conduită pentru concurenții electorali, reprezentanții mass-media implicați în procesul desfășurării și reflectării campaniei electorale.

Art. 2. Semnatari

În sensul prezentului cod, noțiunea de „semnatar” include:

- concurenții electorali: candidatul pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova, partidul politic sau blocul electoral care l-a desemnat la alegerile prezidențiale, care au semnat prezentul cod;
- reprezentanții mass-media care au semnat prezentul cod.

Art. 3. Obiective

Obiectivele prezentului cod urmăresc să asigure:

- desfășurarea unei campanii electorale corecte, în condiții de concurență echitabilă;
- informarea obiectivă a alegătorilor asupra proceselor electorale;
- libera participare politică în campania electorală;
- respectarea demnității participanților în campania electorală;
- neadmiterea partizanatului politic din partea mass-media;
- neadmiterea discriminării, sexismului sau a oricărei alte forme de violență în campania electorală;
- crearea unui climat de încredere și respect reciproc între semnatar în campania electorală.

Art. 4. Principii generale

Fiecare semnatar în campania electorală se va baza pe următoarele principii:

- respectarea normelor legislației electorale, a îndrumărilor și recomandărilor conținute în documentele¹ Comisiei: Linii directoare în materie de prevenire și combatere a utilizării resurselor administrative în procesele electorale, Îndrumarul privind instrumentele de prevenire a fraudei și

¹ <https://a.cec.md/ro/linii-directoareghiduri-16962.html>

corupției electorale în cadrul proceselor electorale și Îndrumarul privind particularitățile suspendării din funcția deținută a subiecților implicați în campania electorală pentru alegerile prezidențiale, precum și a prevederilor prezentului cod;

b) informarea corectă și obiectivă a alegătorilor despre semnatari și platformele lor politice;

c) respectarea dreptului alegătorilor de a participa la vot în baza propriilor convingeri și a informației obținute;

d) respectarea principiului egalității de șanse și al nediscriminării, inclusiv sub aspectul dimensiunii de gen și al respectării principiului nediscriminării pentru persoanele cu nevoi speciale, al neadmiterii violenței, discursului de ură și sexist în privința concurenților electorali, altor persoane sau grupuri;

e) evitarea intimidărilor și periclitării actului de exprimare liberă a votului;

f) evitarea coruperii prin orice metode și sub orice formă a alegătorilor;

g) excluderea tratamentelor preferențiale față de concurenții electorali în virtutea statutului social și/sau a funcțiilor pe care le dețin. Orice persoană implicată în procesele electorale, indiferent de statutul său, nu trebuie să utilizeze resursele administrative legale, instituționale, media etc., aflate în gestiunea sa în sprijinul sau împotriva oricărui candidat la funcția de Președinte a Republicii Moldova;

h) creșterea capacităților partidelor politice, concurenților electorali, precum și altor subiecți implicați direct sau indirect în campania electorală, în gestionarea resurselor financiare utilizate în campania electorală și asigurarea informației privind identitatea donatorilor și transparența veniturilor și cheltuielilor efectuate în această perioadă.

Art. 4.1. Discursul public în campania electorală

1) Fiecare semnatar se obligă să nu folosească la adresa concurenților electorali sau oricăror altor persoane exprimări sau limbaj sexist sau care poate incita la ură și/sau instiga la discriminare în cadrul campaniei electorale și/sau în materialele de agitație electorală, în discursurile publice, la posturile tv și radio, atât tradiționale, cât și cele noi (on-line), sau în orice alte apariții publice în campania electorală.

2) Prin limbaj sexist sau care poate incita la ură și/sau instiga la discriminare se are în vedere orice formă de sexism, incitare la ură sau discriminare reglementată de legislația națională și tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte.

Art. 5. Implementarea prevederilor prezentului cod

Fiecare semnatar va lua măsuri necesare pentru:

a) informarea și convingerea membrilor partidului politic/blocurilor electorale, reprezentanților, persoanelor de încredere și susținătorilor săi să nu admită încălcarea prezentului cod;

b) neadmiterea eventualelor abuzuri legate de invocarea neîntemeiată sau falsă a violării prezentului cod de către semnatari;

c) asigurarea respectării integrale a prezentului cod și a legislației.

Art. 6. Desfășurarea campaniei electorale

(1) **Fiecare semnatar va respecta:**

a) drepturile, libertățile și demnitatea altor semnatari, a alegătorilor și altor participanți la procesul electoral;

b) libertatea presei, inclusiv dreptul de a monitoriza organizarea și desfășurarea alegerilor prezidențiale;

c) drepturile și libertățile observatorilor acreditați.

(2) **Fiecare semnatar:**

a) **nu va** crea obstacole jurnaliștilor aflați în exercitarea atribuțiilor de serviciu;

b) **nu va** obstrucționa campaniile electorale desfășurate de alți semnatari;

c) **nu va** publica materiale false, denigratoare, sexiste și defăimătoare la adresa altor semnatari;

d) **nu va** împiedica alți semnatari să difuzeze sau să afișeze materiale de agitație electorală în locurile special amenajate pentru afișaj electoral;

- e) **nu va** deteriora sau nimici materialele de agitație electorală ale altor semnatari;
- f) **nu va** împiedica alți semnatari să desfășoare întruniri sau manifestații cu caracter electoral;
- g) **nu va** împiedica cetățenii să participe la întrunirile sau manifestațiile altor semnatari;
- h) **nu va** desfășura agitație electorală în localurile de culte religioase și în instituțiile de învățământ de orice nivel și tip de proprietate (publică sau privată) în timpul orelor de curs;
- i) **nu va** oferi bani, bunuri sau alte avantaje patrimoniale cetățenilor în timpul campaniei electorale cu scopul de a-i determina să voteze sau să nu voteze un anumit concurent electoral sau să se abțină de la votare, să-și înainteze sau să-și retragă candidatura;
- j) **nu va** induce în eroare alegătorii, insuflându-le că secretul votului nu va fi păstrat, iar alegerile vor fi falsificate;
- k) **nu va** admite implicarea directă sau indirectă în agitația electorală a cultelor religioase sau părților componente ale acestora, persoanelor oficiale străine, instituțiilor de stat sau autorități publice de peste hotare, organizațiilor internaționale, precum și implicarea atribuțiile partidelor politice declarate neconstituționale;
- l) **nu va** admite implicarea autorităților publice și utilizarea resurselor administrative ale organizațiilor și instituțiilor publice sau private pentru a influența opțiunile alegătorilor și intențiile de participare contrar voinței acestora, în corespundere cu documentul Linii directoare în materie de prevenire și combatere a utilizării resurselor administrative în procesele electorale;
- m) **nu va** admite transportul organizat al alegătorilor către secțiile de votare;
- n) **nu va** admite acțiuni de imixtiune în activitatea organelor electorale;
- o) **nu va** întreprinde acțiuni de discriminare sau de violență față de exponenții concurenților electorali sau alegători, inclusiv violență pe bază de gen;
- p) **nu va** incita la ură, discriminare sau violență, nu va folosi limbaj sexist și nu va încuraja astfel de comportamente în raport cu alți concurenți electorali, susținătorii acestora sau oricare alte persoane;
- r) **va** respecta egalitatea de gen, drepturile omului și incluziunea socială și va reflecta aceste aspecte în materialele de informare în masă.

Art. 7. Conlucrarea cu subiecții electorali

Fiecare semnatar va conlucra cu:

a) funcționarii electorali pentru a asigura:

- investigarea cazurilor referitoare la încălcarea a legislației electorale, inclusiv în conformitate cu Îndrumarul privind instrumentele de prevenire a fraudei și corupției electorale în cadrul proceselor electorale;
- investigarea cazurilor de violență, sexism, incitare la ură și/sau de discriminare pe orice criteriu în procesul electoral;
- desfășurarea procesului votării fără incidente;
- libertatea alegătorilor în vederea realizării dreptului de a participa la alegeri;

b) observatorii acreditați pentru crearea unui mediu favorabil controlului legalității procedurilor electorale;

c) semnatarii pentru întreprinderea măsurilor de garantare a secretului votului și asigurare a integrității procesului electoral.

Art. 8. Rezultatele alegerilor

Fiecare semnatar va accepta rezultatele alegerilor sau le va contesta în modul stabilit de legislație..

Art. 9. Monitorizarea

(1) Monitorizarea respectării prezentului cod va fi efectuată de către semnatari.

(2) În cazul în care semnatarii vor încălca prezentul cod, Comisia Electorală Centrală la sesizarea a cel puțin 1/4 (o pătrime) din semnatari, va convoca în dezbateri reprezentanții semnatarilor și mass-media. Comisia Electorală Centrală va da publicității încălcările comise de către semnatar pentru dezaprobarea comportamentului deviant.

(3) Alineatele (1) și (2) ale prezentului articol nu substituie atribuțiile Comisiei Electorale Centrale privind supravegherea executării Codului electoral nr. 325/2022 și ale altor acte normative care conțin dispoziții referitoare la desfășurarea alegerilor.

